

RECOMANDAREA (UE) 2024/603 A COMISIEI

din 18 decembrie 2023

privind proiectul de plan național integrat actualizat privind energia și clima al Cehiei pentru perioada 2021-2030 și privind coerența măsurilor luate de Cehia cu obiectivul Uniunii de realizare a neutralității climatice și cu asigurarea progreselor în materie de adaptare

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 292,

având în vedere Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanta uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în special articolul 14 alineatul (6) și articolul 9 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”) ⁽²⁾, în special articolul 7 alineatul (2),

întrucât:

Recomandarea privind proiectul de plan național integrat actualizat privind energia și clima (PNEC) al Cehiei pentru perioada 2021-2030

- (1) La 23 octombrie 2023, Cehia și-a prezentat proiectul de plan național integrat actualizat privind energia și clima.
- (2) Din cauza faptului că Cehia a transmis cu întârziere proiectul de plan național actualizat privind energia și clima, Comisia Europeană a avut la dispoziție o perioadă limitată de timp pentru a-și elabora evaluarea în vederea adoptării prezentei recomandări cu șase luni înainte de termenul pentru prezentarea planurilor naționale finale actualizate privind energia și clima, astfel cum se prevede la articolul 9 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999.
- (3) Articolul 3 și anexa I la Regulamentul (UE) 2018/1999 („Regulamentul privind guvernanta”) stabilesc elementele care trebuie incluse în planurile naționale integrate actualizate privind energia și clima. În decembrie 2022, Comisia a adoptat Orientări adresate statelor membre cu privire la procesul și domeniul de aplicare pentru elaborarea proiectelor și a planurilor naționale actualizate finale privind energia și clima ⁽³⁾. Orientările au identificat bune practici și au evidențiat implicațiile recentelor evoluții politice, juridice și geopolitice ale politicilor privind energia și clima.
- (4) Ținând cont de legăturile cu planul REPowerEU ⁽⁴⁾ și ca parte a ciclurilor semestrului european din 2022 și 2023, Comisia a pus accentul în mod deosebit pe nevoile statelor membre în materie de reforme și investiții în domeniul energiei și climei pentru a consolida securitatea energetică și accesibilitatea prețurilor prin accelerarea tranziției verzi și echitabile. Acest lucru se reflectă în rapoartele de țară pentru Cehia pe 2022 și 2023 ⁽⁵⁾, precum și în recomandările Consiliului către Cehia ⁽⁶⁾. Statele membre ar trebui să țină seama de cele mai recente recomandări specifice fiecărei țări în planurile lor naționale integrate finale actualizate privind energia și clima.

⁽¹⁾ JO L 328, 21.12.2018, p. 1.

⁽²⁾ JO L 243, 9.7.2021, p. 1.

⁽³⁾ Comunicare a Comisiei privind orientările adresate statelor membre pentru actualizarea planurilor naționale privind energia și clima pentru perioada 2021-2030 (JO C 495, 29.12.2022, p. 24).

⁽⁴⁾ COM(2022) 230 final.

⁽⁵⁾ SWD(2022) 605 final, SWD(2023) 603 final.

⁽⁶⁾ COM(2022) 605 Recomandare de recomandare a Consiliului; COM(2023) 603 final Recomandare de recomandare a Consiliului.

- (5) Recomandările Comisiei cu privire la îndeplinirea obiectivelor naționale prevăzute în Regulamentul privind partajarea eforturilor ⁽⁷⁾ (ESR) se bazează pe scenariul probabil în care statele membre și-ar îndeplini obiectivele pentru 2030, ținând seama de normele privind utilizarea mecanismelor de flexibilitate prevăzute în ESR.
- (6) Recomandările Comisiei privind captarea, utilizarea și stocarea dioxidului de carbon au scopul de a oferi o imagine de ansamblu asupra implementării preconizate a acestor tehnologii la nivel național, inclusiv informații cu privire la volumele anuale de CO₂ care se preconizează că vor fi captate până în 2030, defalcate pe surse de CO₂ captat din instalațiile care intră sub incidența Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁸⁾ sau din alte surse, cum ar fi sursele biogene sau captarea directă din aer; informații privind infrastructura planificată de transport al CO₂; precum și informații privind capacitatea internă potențială de stocare a CO₂ și volumele injectate de CO₂ planificate să fie disponibile în 2030.
- (7) Recomandările Comisiei privind performanța în temeiul Regulamentului (UE) 2018/841 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁹⁾ [Regulamentul privind exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura („Regulamentul LULUCF”)] abordează îndeplinirea de către statul membru a angajamentului său privind bilanțul neutru sau pozitiv pentru perioada 2021-2025 (perioada 1) și a obiectivului său național pentru perioada 2026-2030 (perioada 2), ținând seama de normele care reglementează utilizarea mecanismelor de flexibilitate, astfel cum sunt prevăzute în regulamentul respectiv. Recomandările Comisiei țin seama, de asemenea, de faptul că, în perioada 1, orice depășire a emisiilor în temeiul Regulamentului LULUCF va fi transferată automat către ESR.
- (8) Pentru ca adaptarea la schimbările climatice să sprijine în mod corespunzător realizarea obiectivelor în materie de energie și de atenuare a schimbărilor climatice, este esențial să se identifice potențialele pericole legate de schimbările climatice și să se analizeze vulnerabilitățile și riscurile climatice care pot afecta zonele, populațiile și sectoarele relevante. Recomandările Comisiei privind adaptarea la schimbările climatice iau în considerare măsura în care Cehia a integrat în PNEC actualizat obiective în materie de adaptare care țin seama de riscurile climatice care ar putea împiedica Cehia să îndeplinească obiectivele și țintele uniunii energetice. Dacă nu sunt planificate și puse în aplicare politici și măsuri specifice de adaptare, există pericolul ca obiectivele legate de dimensiunile uniunii energetice să nu fie realizate. Gospodărirea apelor în condiții climatice în schimbare necesită o atenție deosebită din cauza riscurilor de întrerupere a alimentării cu energie electrică, deoarece inundațiile, căldura și seceta au un impact asupra producției de energie.
- (9) Recomandările Comisiei privind obiectivul în materie de energie din surse regenerabile se bazează pe formula prevăzută în anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1999, care se bazează, la rândul său, pe criterii obiective, și pe principalele politici și măsuri care lipsesc din proiectul de PNEC actualizat al Cehiei, astfel încât să se asigure realizarea în timp util și în mod eficient din punctul de vedere al costurilor a contribuției naționale a Cehiei la obiectivul obligatoriu al Uniunii privind energia din surse regenerabile de cel puțin 42,5 % în 2030, cu posibilitatea atingerii unei ponderi de 45 % prin eforturi colective în temeiul Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁰⁾ privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Recomandările Comisiei

⁽⁷⁾ Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 (JO L 156, 19.6.2018, p. 26), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2023/857 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 aprilie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2018/842 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și a Regulamentului (UE) 2018/1999 (JO L 111, 26.4.2023, p. 1).

⁽⁸⁾ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE) 2018/841 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 cu privire la includerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a absorbțiilor rezultate din activități legate de exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură în cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030 și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 și a Deciziei nr. 529/2013/UE (JO L 156, 19.6.2018, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2023/839 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 aprilie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2018/841 în ceea ce privește domeniul de aplicare, simplificarea normelor de raportare și conformitate și stabilirea obiectivelor statelor membre pentru 2030 și a Regulamentului (UE) 2018/1999 în ceea ce privește îmbunătățirea monitorizării, a raportării, a urmăririi progreselor și a revizuirii (JO L 107, 21.4.2023, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82), astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2023/2413 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 octombrie 2023 de modificare a Directivei (UE) 2018/2001, a Regulamentului (UE) 2018/1999 și a Directivei 98/70/CE în ceea ce privește promovarea energiei din surse regenerabile și de abrogare a Directivei (UE) 2015/652 a Consiliului (JO L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

se bazează, de asemenea, pe contribuția Cehiei la obiectivele specifice prevăzute la articolele 15a, 22a, 24, 23 și 25 din directiva menționată și pe politicile și măsurile conexe de transpunere și punere în aplicare rapidă a acesteia. Recomandările reflectă, de asemenea, importanța elaborării unei planificări cuprinzătoare pe termen lung pentru utilizarea surselor de energie regenerabile, în special a energiei eoliene, în vederea îmbunătățirii vizibilității industriei prelucrătoare europene și a operatorilor de rețea, în conformitate cu pachetul european privind energia eoliană ⁽¹¹⁾.

- (10) Recomandările Comisiei privind contribuția națională la eficiența energetică se bazează pe articolul 4 din Directiva (UE) 2023/1791 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹²⁾ privind eficiența energetică și pe formula din anexa I la directiva respectivă, precum și pe politicile și măsurile conexe de punere în aplicare a acesteia.
- (11) Recomandările Comisiei acordă o atenție deosebită țintelor, obiectivelor și contribuțiilor, precum și politicilor și măsurilor conexe de îndeplinire a planului REPowerEU, în vederea eliminării rapide a dependenței de combustibilii fosili din Rusia. Acestea țin seama de lecțiile învățate din punerea în aplicare a pachetului de măsuri „Să economisim gaz pentru siguranță la iarnă” ⁽¹³⁾. Recomandările reflectă imperativul de a consolida reziliența sistemului energetic având în vedere obligațiile care decurg din Regulamentul (UE) 2019/941 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁴⁾ privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și din Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁵⁾ privind siguranța furnizării de gaze și în conformitate cu Recomandarea Comisiei privind stocarea energiei ⁽¹⁶⁾.
- (12) Recomandările Comisiei țin seama de necesitatea de a accelera integrarea pieței interne a energiei, astfel încât să se consolideze rolul flexibilității și să se asigure capacitatea și protejarea consumatorilor. Recomandarea Comisiei ia în considerare, de asemenea, importanța estimării numărului de gospodării afectate de sărăcia energetică, în conformitate cu cerințele articolului 3 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și cu Recomandarea (UE) 2023/2407 a Comisiei ⁽¹⁷⁾.
- (13) Recomandările Comisiei reflectă importanța asigurării unor investiții suficiente în cercetarea și inovarea în domeniul energiei curate pentru a stimula dezvoltarea și capacitățile de producție în acest domeniu, inclusiv a unor politici și măsuri adecvate pentru industriile energointensive și pentru alte domenii de activitate, precum și necesitatea perfecționării forței de muncă pentru o industrie „zero net”, în vederea consolidării unei economii puternice, competitive și curate în cadrul Uniunii.
- (14) Recomandările Comisiei se bazează pe angajamentele asumate în cadrul Acordului de la Paris de a reduce treptat utilizarea combustibililor fosili, precum și pe importanța eliminării treptate a subvențiilor pentru combustibilii fosili.
- (15) Recomandarea Comisiei privind nevoile de investiții reflectă evaluarea pe care a efectuat-o cu privire la măsura în care proiectul de plan actualizat oferă o imagine de ansamblu asupra investițiilor necesare pentru atingerea obiectivelor, a țintelor și a contribuțiilor legate de toate dimensiunile uniunii energetice, indică sursele de finanțare, făcând distincție între sursele private și cele publice, prezintă investiții coerente cu Planul de redresare și reziliență al Cehiei, cu planurile teritoriale pentru o tranziție justă ale Cehiei și cu recomandările specifice adresate țării în 2022 și 2023 în cadrul semestrului european și include o evaluare macroeconomică solidă a politicilor și a măsurilor planificate. PNEC ar trebui să asigure transparența și previzibilitatea politicilor și măsurilor naționale, pentru a sprijini siguranța investițiilor.

⁽¹¹⁾ Comunicarea privind Planul de acțiune european pentru sectorul energiei eoliene, COM(2023) 669 final, 24.10.2023 și Comunicarea privind îndeplinirea obiectivelor ambițioase ale UE în materie de energie din surse regenerabile offshore, COM(2023) 668 final.

⁽¹²⁾ Directiva (UE) 2023/1791 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2023 privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 (JO L 231, 20.9.2023, p. 1).

⁽¹³⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, „Să economisim gaz pentru siguranță la iarnă”, COM/2022/360 final.

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (UE) 2019/941 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei 2005/89/CE (JO L 158, 14.6.2019, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2017 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010 (JO L 280, 28.10.2017, p. 1).

⁽¹⁶⁾ Recomandarea Comisiei din 14 martie 2023 privind stocarea energiei – sprijinirea unui sistem energetic decarbonizat și sigur al UE (JO C 103, 20.3.2023, p. 1).

⁽¹⁷⁾ Recomandarea (UE) 2023/2407 a Comisiei din 20 octombrie 2023 privind sărăcia energetică (JO L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>).

- (16) Recomandările Comisiei reflectă importanța crucială a unei ample consultări regionale și a asigurării unei consultări timpurii și incluzive cu privire la plan, inclusiv a participării efective a publicului în condiții care să garanteze suficiente informații și suficient timp, în conformitate cu Convenția de la Aarhus ⁽¹⁸⁾.
- (17) Recomandările Comisiei privind tranziția justă reflectă evaluarea măsurii în care planul Cehiei identifică suficient de detaliat impactul pe care tranziția climatică și energetică îl poate avea la nivel social, asupra ocupării forței de muncă și asupra competențelor și prezintă politici și măsuri de însoțire adecvate pentru promovarea unei tranziții juste, contribuind în același timp la promovarea deopotrivă a drepturilor omului și a egalității de gen.
- (18) Recomandările adresate de Comisie Cehiei se bazează pe evaluarea proiectului de PNEC actualizat ⁽¹⁹⁾, care este publicată împreună cu prezenta recomandare.
- (19) Cehia ar trebui să țină seama în mod corespunzător de prezentele recomandări la elaborarea PNEC integrat și actualizat final, care urmează să fie prezentat până la 30 iunie 2024.

Recomandări privind coerența cu obiectivul Uniunii de realizare a neutralității climatice și cu asigurarea progreselor în materie de adaptare

- (20) În temeiul Regulamentului (UE) 2021/1119 (Legea europeană a climei), Comisia trebuie să evalueze coerența măsurilor naționale cu obiectivul neutralității climatice și cu asigurarea progreselor în materie de adaptare. Comisia a evaluat coerența măsurilor luate de Cehia cu aceste obiective ⁽²⁰⁾. Recomandările de mai jos se bazează pe evaluarea respectivă. Cehia ar trebui să țină seama în mod corespunzător de prezentele recomandări și să le dea curs în conformitate cu Legea europeană a climei.
- (21) Deși se constată în general o tendință constantă de scădere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră ale Uniunii [inclusând emisiile generate de exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură (LULUCF) și excluzându-le pe cele generate de transportul internațional], în concordanță, în linii mari, cu traiectoria liniară de atingere a obiectivului climatic al Uniunii de reducere cu -55 % a emisiilor pentru 2030 și cu obiectivul Uniunii de realizare a neutralității climatice până în 2050, trebuie să se accelereze ritmul reducerii emisiilor, iar acțiunea statelor membre este esențială în acest sens. Progresele înregistrate în statele membre au fost umbrite de o serie de provocări și deficiențe sectoriale care trebuie remediate fără întârziere. Evaluarea, bazată pe informațiile disponibile, arată că progresele înregistrate în direcția îndeplinirii obiectivului Uniunii de realizare a neutralității climatice par insuficiente pentru Cehia. Strategiile fiabile pe termen lung reprezintă piatra de temelie pentru realizarea transformării economice necesare asigurării de progrese către obiectivul Uniunii de realizare a neutralității climatice.
- (22) O adaptare eficace la scara necesară și în toate sectoarele expuse necesită o structură de guvernare și de coordonare cu un mandat clar și sprijin politic la nivel înalt. Această structură poate include un grup operativ sau un comitet interdepartamental. Politicile de adaptare ar trebui să se concentreze pe domeniile sau sectoarele care sunt deosebit de vulnerabile la schimbările climatice, pe cele ale căror activități sunt esențiale pentru reziliența altor sectoare sau pe cele cu o importanță semnificativă pentru economia națională sau pentru sănătatea publică. Este necesar un răspuns prioritar cu privire la impacturile și riscurile care se preconizează că vor afecta infrastructura sau sistemele critice cu o durată de viață lungă sau care se preconizează că vor afecta sistemele în mod ireversibil, ținând seama de interacțiunea cu dezvoltarea socioeconomică sau cu alți factori care nu țin de climă. Diferite instrumente de finanțare ale UE pot fi mobilizate pentru finanțarea adaptării. Statele membre ar trebui să pună accentul pe considerațiile privind reziliența la schimbările climatice atunci când își elaborează planurile naționale în cadrul fondurilor relevante ale UE. Nicio cheltuială nu ar trebui să aducă prejudicii adaptării, adică nu trebuie să ducă la creșterea vulnerabilităților, nici pentru beneficiari, nici pentru ceilalți actori implicați. Nevoile de investiții legate de adaptarea la schimbările climatice sunt în creștere și se vor accelera în următoarele decenii. Îmbunătățirea finanțării ar trebui să fie însoțită de suficiente capacități și expertiză, necesare atât la nivelul administrării, cât și al punerii în aplicare, astfel încât să se asigure calitatea cheltuielilor și capacitatea de absorbție a acestora și să se evite adaptarea inadecvată. Pe lângă finanțarea publică și privată, ar putea fi explorată și posibilitatea recurgerii la instrumente de finanțare inovatoare, prin cooperarea cu sectorul privat și cu instituțiile financiare.

⁽¹⁸⁾ Convenția din 25 iunie 1998 privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu („Convenția de la Aarhus”).

⁽¹⁹⁾ SWD(2023) 926.

⁽²⁰⁾ Raportul intermediar privind acțiunile UE în domeniul climei pentru anul 2023, COM(2023) 653 final, și documentul de lucru al serviciilor Comisiei – Evaluarea progreselor înregistrate în ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice în fiecare stat membru în conformitate cu Legea europeană a climei, SWD(2023) 932.

- (23) Comunitățile cele mai vulnerabile sunt cele pentru care probabilitatea de a fi afectate de schimbările climatice este ridicată. Expunerea inegală și vulnerabilitatea diferită a diverselor regiuni și grupuri socioeconomice la consecințele schimbărilor climatice exacerbează inegalitățile și vulnerabilitățile preexistente. Reziliența justă ar trebui să reducă impactul inegal al riscurilor climatice și să asigure echitatea în distribuirea beneficiilor adaptării. Capacitatea sistemică de adaptare la schimbările climatice este o caracteristică esențială pentru evitarea sau limitarea daunelor potențiale, pentru valorificarea oportunităților și pentru gestionarea consecințelor. Impactul fizic al schimbărilor climatice evoluează într-un ritm mai rapid decât se preconizase. Sunt necesare progrese în ceea ce privește capacitatea de adaptare la toate nivelurile administrației publice, precum și în sectorul public și în cel privat, iar pentru realizarea acestor progrese este necesar să se înțeleagă mai bine vulnerabilitățile și riscurile. Părțile interesate din sectorul privat sunt agenți ai schimbării, care furnizează informații, resurse, capacități și finanțare. Nivelul local are competențe care pot avea un impact mai larg asupra rezilienței la schimbările climatice. Pregătirea și punerea în aplicare a politicilor de adaptare la nivel subnațional au o importanță deosebită.
- (24) Soluțiile bazate pe natură oferă opțiuni de adaptare și atenuare eficiente și cu un bun raport cost-eficacitate, cu condiția ca implementarea lor să fie stimulată prin cadre, politici și finanțări strategice. Aceste soluții pot fi implementate independent sau integrate în alte măsuri de adaptare și atenuare, combinate cu soluții bazate mai mult pe tehnologie sau pe infrastructură. La implementarea acestor soluții trebuie să se ia în considerare complexitatea ecosistemelor și efectele preconizate ale schimbărilor climatice, contextul local, interesele și valorile conexe, precum și condițiile socioeconomice,

RECOMANDĂ CEHIEI SĂ IA MĂSURI PRIN CARE:

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE PROIECTUL DE PLAN NAȚIONAL ACTUALIZAT PRIVIND ENERGIA ȘI CLIMA, ÎN TEMEIUL REGULAMENTULUI (UE) 2018/1999

1. Să stabilească politici și măsuri suplimentare, eficiente din punctul de vedere al costurilor, în special în sectorul transporturilor și al clădirilor, precum și pentru alte emisii decât cele de CO₂, inclusiv pentru emisiile de metan, N₂O și gaze fluorurate generate de procesele industriale și utilizarea produselor, de agricultură și de gestionarea deșeurilor, pentru a reduce decalajul preconizat de 7,3 puncte procentuale în vederea îndeplinirii obiectivului național privind gazele cu efect de seră prevăzut în ESR, și anume reducerea acestor emisii cu -26 % în 2030 comparativ cu nivelurile din 2005. Să pună la dispoziție previziuni actualizate care să indice modul în care politicile existente și planificate vor duce la îndeplinirea obiectivului și, dacă este necesar, să precizeze modul în care vor fi utilizate mecanismele de flexibilitate disponibile în temeiul ESR pentru a asigura conformitatea. Să completeze informațiile privind politicile și măsurile, precizând în mod clar domeniul lor de aplicare, calendarul și, dacă este posibil, impactul preconizat al acestora asupra reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv pentru măsurile din cadrul programelor de finanțare ale Uniunii, cum ar fi politica agricolă comună.
2. Să identifice cantitatea de emisii de CO₂ care ar putea fi captată anual până în 2030, inclusiv sursa emisiilor respective.
3. Să stabilească o traiectorie concretă către îndeplinirea obiectivului național LULUCF, astfel cum este definit în Regulamentul (UE) 2018/841. Să includă măsuri suplimentare în sectorul LULUCF, precizând în detaliu calendarul și domeniul lor de aplicare și cuantificând impactul preconizat al acestora pentru a se asigura că absorbțiile de gaze cu efect de seră sunt aliniate efectiv la obiectivul UE privind absorbțiile nete de -310 MtCO₂ echivalent până în 2030 și la obiectivul privind absorbțiile specific țării de -827 kt CO₂ echivalent, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/841. Să furnizeze informații clare cu privire la modul în care fondurile publice (atât fondurile Uniunii, inclusiv din cadrul politicii agricole comune, cât și ajutoarele de stat) și finanțarea privată prin intermediul sistemelor de agricultură a carbonului sunt utilizate în mod consecvent și eficace pentru îndeplinirea obiectivului național privind absorbțiile nete. Să furnizeze informații cu privire la stadiul și progresele care trebuie realizate pentru a se asigura îmbunătățiri ale seturilor de date utilizate pentru monitorizare, raportare și verificare, astfel încât acestea să ajungă la nivelul de complexitate metodologică mai ridicate și să fie mai explicite din punct de vedere geografic, în conformitate cu partea 3 din anexa V la Regulamentul (UE) 2018/1999.
4. Să furnizeze analize suplimentare cu privire la vulnerabilitățile și riscurile climatice relevante în ceea ce privește realizarea obiectivelor, a țintelor și a contribuțiilor naționale, precum și a politicilor și a măsurilor care vizează diferitele dimensiuni ale uniunii energetice. Să identifice și să cuantifice mai bine legătura politicilor și măsurilor de adaptare cu obiectivele și politicile specifice uniunii energetice pe care ar trebui să le sprijine. Să stabilească politici și măsuri de adaptare suplimentare suficient de detaliate care să sprijine îndeplinirea de către Cehia a obiectivelor, a țintelor și a contribuțiilor naționale în cadrul uniunii energetice.
5. Să sporească nivelul de ambiție la o pondere a surselor regenerabile de energie de cel puțin 33 %, ca o contribuție la obiectivul obligatoriu al Uniunii privind energia din surse regenerabile pentru 2030 prevăzut la articolul 3 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/2001, astfel cum a fost modificată în conformitate cu formula din anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1999. Să includă o traiectorie orientativă care să ajungă la punctele de referință pentru 2025 și 2027 menționate la articolul 4 litera (a) punctul 2 din Regulamentul (UE) 2018/1999.

6. Să transmită traiectorii estimate și un plan pe termen lung privind implementarea tehnologiilor din domeniul energiei din surse regenerabile pentru următorii 10 ani, cu o perspectivă pentru 2040. Să includă un obiectiv orientativ pentru tehnologiile inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile până în 2030, în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001, astfel cum a fost modificată. Să includă obiective specifice pentru a contribui la obiectivele secundare orientative în domeniul clădirilor și al industriei pentru 2030. Să includă obiectivele obligatorii în sectorul încălzirii și răcirii atât pentru perioada 2021-2025, cât și pentru perioada 2026-2030, precum și un obiectiv orientativ pentru realizarea obiectivelor suplimentare prevăzute în anexa IA la Directiva (UE) 2018/2001, astfel cum a fost modificată. Să includă un obiectiv orientativ în sectorul încălzirii și răcirii centralizate pentru perioada 2021-2030. Să includă obiectivul secundar pentru biocombustibilii avansați și combustibilii de origine nebiologică din surse regenerabile (RFNBO) în sectorul transporturilor până în 2030.
7. Să includă politici și măsuri detaliate și cuantificate într-un mod care să permită realizarea la timp și eficientă din punctul de vedere al costurilor a contribuției naționale la obiectivul obligatoriu al Uniunii privind ponderea energiei din surse regenerabile, de cel puțin 42,5 % în 2030, cu posibilitatea atingerii unei ponderi de 45 % prin eforturi colective. Să descrie în special modul în care intenționează să accelereze procesul de autorizare și să prezinte în detaliu tehnologiile din surse regenerabile pentru care intenționează să desemneze „zone care se pretează accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile”, cu proceduri mai rapide și mai simple. Să descrie modul în care intenționează să accelereze utilizarea surselor regenerabile de energie prin încheierea de contracte de achiziție de energie electrică din surse regenerabile, prin garanții de origine, precum și printr-un cadru favorabil pentru promovarea autoconsumului și a comunităților de energie. Să furnizeze informații suplimentare cu privire la modul în care intenționează să accelereze utilizarea surselor regenerabile de energie și eliminarea treptată a combustibililor fosili în sectorul încălzirii și răcirii, precum și în sectorul încălzirii și răcirii centralizate, în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001, astfel cum a fost modificată. Să includă măsuri detaliate suplimentare cu privire la un cadru favorabil pentru sporirea integrării între rețelele de energie electrică și cele de încălzire și răcire.
8. Să includă măsuri suplimentare de promovare a producției durabile de biometan, având în vedere producția de biogaz/biometan durabil din Cehia și potențialul țării în acest domeniu, profilul său în ceea ce privește consumul de gaze naturale și infrastructura existentă, utilizarea digestatului și aplicațiile CO₂ biogenic.
9. Să furnizeze, pe cât posibil, un calendar preconizat al măsurilor care vor permite adoptarea politicilor și a măsurilor legislative și nelegislative ce vizează transpunerea și punerea în aplicare a dispozițiilor Directivei (UE) 2018/2001, astfel cum a fost modificată, în special pentru măsurile menționate la punctele anterioare.
10. Să indice nivelul de reducere a consumului de energie care trebuie atins de toate organismele publice, defalcat pe sectoare, și suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite deținute de organismele publice care urmează să fie renovate anual sau economiile de energie anuale corespunzătoare care trebuie realizate.
11. Să stabilească politici și măsuri complete pentru realizarea contribuțiilor naționale privind eficiența energetică și modul în care va fi pus în aplicare principiul „eficiența energetică înainte de toate”. Să specifice programe de finanțare și scheme de sprijin solide în domeniul eficienței energetice, capabile să mobilizeze investiții private și cofinanțare suplimentară. Să furnizeze informații privind măsurile de economisire a energiei pentru a asigura atingerea cantității obligatorii de economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale până în 2030, inclusiv să cuantifice măsurile care vizează sărăcia energetică.
12. Să sprijine nivelul actualizat de ambiție pentru decarbonizarea clădirilor prin informații suplimentare privind politicile și măsurile care abordează în mod specific estimarea cantitativă a acestor politici și măsuri în ceea ce privește finanțările, costurile și impactul în ceea ce privește economiile de energie.
13. Să explice mai detaliat modul în care Cehia intenționează să încurajeze în continuare reducerea cererii de gaz până în 2030. Să consolideze reziliența sistemului energetic, în special prin stabilirea unui obiectiv pentru implementarea soluțiilor de stocare a energiei și prin prezentarea de politici și măsuri de integrare a imperativului adaptării la schimbările climatice în sistemul energetic. Să precizeze măsurile adecvate pentru diversificarea și aprovizionarea pe termen lung cu materiale nucleare, combustibil, piese de schimb și servicii nucleare pentru unitățile sale VVER-440 și pentru noile centrale nucleare planificate, precum și pentru gestionarea pe termen lung a deșeurilor nucleare. Să furnizeze mai multe detalii cu privire la planurile anunțate de dezvoltare a proiectelor legate de reactoarele modulare de mici dimensiuni (*Small Modular Reactor* – SMR). Să evalueze caracterul adecvat al infrastructurii petroliere (rafinării, stocuri de petrol) în raport cu scăderea preconizată a cererii de petrol, cu nevoia de diversificare față de petrolul rusesc și cu trecerea la soluții alternative cu emisii mai scăzute de dioxid de carbon.

14. Să prezinte obiective și ținte clare în ceea ce privește consumul dispecerizabil pentru a îmbunătăți flexibilitatea sistemului energetic pe baza unei evaluări a nevoilor în materie de flexibilitate și să descrie măsuri specifice de facilitare a integrării sistemului energetic în conformitate cu articolul 20a din Directiva (UE) 2018/2001, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2023/2413. Să consolideze rolul consumatorilor pe piața cu amănuntul prin includerea mai multor elemente privind comunitățile de energie, autoconsumul, partajarea energiei sau achizițiile colective.
15. Să dezvolte în continuare abordarea în materie de combatere a sărăciei energetice prin includerea unei evaluări a situației gospodăriilor afectate în prezent și prin indicarea unui obiectiv specific măsurabil de reducere, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2018/1999, ținând seama de Recomandarea (UE) 2023/2407, precum și a politicilor și măsurilor conexe. Atunci când este posibil, să explice modul în care utilizarea măsurilor actuale privind accesibilitatea din punctul de vedere al costurilor și eficiența energetică atenuează deja sărăcia energetică, ținând seama de informațiile privind resursele financiare și schemele dedicate acestor măsuri.
16. Să clarifice în continuare obiectivele naționale în materie de cercetare, inovare și competitivitate pentru implementarea tehnologiilor curate, stabilind traiectoria pentru 2030 și 2050 în vederea sprijinirii decarbonizării industriei și a promovării tranziției întreprinderilor către o economie circulară și neutră din punct de vedere climatic. Să prezinte politici și măsuri de promovare a dezvoltării de proiecte „zero net”, inclusiv a celor relevante pentru industriile mari consumatoare de energie. Să descrie un cadru de reglementare previzibil și simplificat pentru procedurile de autorizare și modul în care va fi simplificat accesul la finanțarea națională acolo unde este necesar. Să prezinte politici și măsuri detaliate privind dezvoltarea competențelor legate de energia curată și facilitarea comerțului deschis pentru lanțuri de aprovizionare cu componente și echipamente esențiale „zero net” reziliente și durabile.
17. Să precizeze reformele și măsurile de mobilizare a investițiilor private necesare pentru atingerea obiectivelor în materie de energie și climă. Să îmbunătățească și să extindă analiza nevoilor de investiții pentru a include o imagine de ansamblu cuprinzătoare și coerentă a nevoilor de investiții publice și private la nivel agregat și pe sectoare. Să completeze abordarea de la vârf la bază la nivelul întregii economii cu o evaluare de la bază la vârf, specifică fiecărui proiect. Să includă o defalcare a nevoilor totale de investiții, prezentând informații suplimentare privind sursele de finanțare naționale, regionale și ale Uniunii, precum și sursele de finanțare private care urmează să fie mobilizate. Să adauge o scurtă descriere a tipului de schemă de sprijin financiar aleasă pentru punerea în aplicare a politicilor și a măsurilor finanțate din bugetul public, precum și a utilizării instrumentelor financiare mixte care se bazează pe granturi, împrumuturi, asistență tehnică și garanții publice, precizând inclusiv rolul băncilor naționale de promovare în cadrul schemelor respective și/sau modul în care este mobilizată finanțarea privată. Să ia în considerare ca sursă de finanțare generarea de transferuri către alte state membre într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, astfel cum se prevede în ESR. Să furnizeze o evaluare solidă a impactului macroeconomic al politicilor și a măsurilor planificate.
18. Să prezinte modul în care politicile și măsurile incluse în planul actualizat sunt în concordanță cu Planul național de redresare și reziliență al Cehiei, inclusiv cu capitoul privind REPowerEU.
19. Să explice mai detaliat modul în care Cehia intenționează să elimine treptat subvențiile pentru combustibilii fosili și să indice termenul până la care acestea ar urma să fie eliminate.
20. Să furnizeze informații detaliate cu privire la consecințele pe care tranziția climatică și energetică le implică la nivel social, asupra ocupării forței de muncă și asupra competențelor sau cu privire la orice alte efecte distributive, precum și cu privire la obiectivele, politicile și măsurile planificate pentru sprijinirea unei tranziții juste. Să precizeze forma de sprijin, impactul inițiativelor, grupurile vizate și resursele dedicate, ținând seama de Recomandarea Consiliului privind asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică ⁽²¹⁾. Să includă, pe cât posibil, mai multe elemente care să ofere o bază analitică adecvată pentru pregătirea viitorului plan social pentru climă, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/955 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²²⁾, furnizând inclusiv indicații cu privire la modul de evaluare a impactului asupra persoanelor celor mai vulnerabile al schemei de comercializare a certificatelor de emisii pentru arderea combustibililor în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare, și care să permită identificarea potențialilor beneficiari și a unui cadru de politică relevant. Să explice modul în care cadrul de politică identificat în PNEC va contribui la pregătirea planului social pentru climă al Cehiei și modul în care va fi asigurată coerența dintre cele două planuri.

⁽²¹⁾ Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică (JO C 243, 27.6.2022, p. 35).

⁽²²⁾ Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 de instituire a Fondului social pentru climă și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1060 (JO L 130, 16.5.2023, p. 1).

21. Să asigure participarea incluzivă a publicului într-un interval de timp rezonabil și participarea pe scară largă a autorităților locale și a societății civile la elaborarea planului. Să ofere o imagine de ansamblu clară asupra modului în care procesul de consultare va permite o participare publică largă din partea tuturor autorităților relevante, a cetățenilor și a părților interesate, inclusiv a partenerilor sociali, la elaborarea atât a proiectului de plan actualizat, cât și a planului final actualizat. Să transmită o sinteză a opiniilor exprimate de diferiții actori și o sinteză a modului în care planul integrează opiniile exprimate în timpul consultărilor.
22. Să intensifice cooperarea regională cu statele membre învecinate și în cadrele de cooperare regională stabilite, cum ar fi Grupul de la Vișegrad. Întrucât Cehia nu este membră a niciunui grup regional la nivel înalt instituit de Comisia Europeană, să ia în considerare posibilitatea de a adera la Grupul la nivel înalt CESEC (Conectivitatea energetică în Europa Centrală și de Sud-Est), având în vedere mandatul său de a orienta discuțiile și inițiativele regionale dedicate dezvoltării infrastructurii pe bază de hidrogen, implementării energiei din surse regenerabile și îmbunătățirii rețelelor aferente, precum și creării de rețele inteligente în regiunile Europei Centrale și de Est și ale Europei de Sud-Est. Să descrie modul în care intenționează să stabilească un cadru de cooperare cu alte state membre până în 2025, în conformitate cu articolul 9 din Directiva (UE) 2023/2413. Să își continue eforturile în vederea semnării celor patru acorduri bilaterale de solidaritate necesare pentru securitatea aprovizionării cu gaze naturale cu vecinii săi (Polonia, Slovacia, Germania, Austria).

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE COERENȚA MĂSURILOR NAȚIONALE CU OBIECTIVUL NEUTRALITĂȚII CLIMATICE ȘI CU ASIGURAREA PROGRESERILOR ÎN MATERIE DE ADAPTARE, ASTFEL CUM SE PREVEDE ÎN REGULAMENTUL (UE) 2021/1119

1. Să intensifice eforturile de atenuare a schimbărilor climatice prin realizarea de progrese concrete în ceea ce privește politicile existente și planificate și să ia în considerare măsuri suplimentare urgente pentru a alinia reducerile și previziunile preconizate ale emisiilor de gaze cu efect de seră la obiectivul de realizare a neutralității climatice. În special, eforturile ar trebui să fie direcționate către reducerea emisiilor generate de sectorul transporturilor și către creșterea absorbțiilor în sectorul LULUCF.
2. Să actualizeze și să sporească nivelul de ambiție și calitatea strategiei naționale pe termen lung, prin clarificarea obiectivului pe termen lung al Cehiei în ceea ce privește realizarea neutralității climatice și prin justificarea reducerii emisiilor Cehiei și a îmbunătățirii obiectivelor în materie de absorbție în sectoarele individuale prin politici și măsuri credibile.
3. Să consolideze și să mandateze în mod clar o structură de guvernare capabilă să sprijine o planificare solidă, implementarea de soluții în vederea adaptării în toate sectoarele, pentru toate grupurile de populație și la toate nivelurile administrative. Să se asigure că prioritățile, strategiile, politicile, planurile și eforturile de adaptare sunt proporționale cu viitoarele vulnerabilități și riscuri climatice preconizate, pe baza celor mai bune cunoștințe științifice disponibile și a instrumentelor disponibile de previzionare climatică și de alertă timpurie. Să pună mai mult accentul pe aspectele legate de reziliența la schimbările climatice în contextul acordării de sprijin prin programele de finanțare ale Uniunii, cum ar fi cele pentru finanțarea politicii agricole comune și a politicii de coeziune și alte fonduri relevante ale UE. Fondurile ar trebui cheltuite în așa fel încât să sporească reziliența la schimbările climatice și să nu ducă la o creștere a vulnerabilităților (adică să nu aducă prejudicii semnificative adaptării). Să se asigure că există mecanisme de finanțare publică și privată pentru acțiunile de adaptare și că bugetele sunt proporționale cu nevoile de investiții, în special în sectoarele vulnerabile prioritare.
4. Să implice grupurile de părți interesate care sunt deosebit de vulnerabile la impactul schimbărilor climatice în elaborarea și punerea în aplicare a politicii de adaptare a Cehiei. Să documenteze procesele și rezultatele consultărilor relevante. Să îmbunătățească coordonarea dintre diferitele niveluri de guvernare (național/regional/local) pentru a alinia instrumentele de planificare și a contribui la intervenții coordonate care vizează transformarea sistemică. Să implice partenerii sociali și părțile interesate din sectorul privat în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor și în investițiile aferente. Să documenteze procesele și rezultatele consultărilor relevante. Să instituie mecanisme pentru a se asigura că se elaborează politici subnaționale și că acestea sunt revizuite și actualizate periodic.
5. Să promoveze soluțiile bazate pe natură și adaptarea bazată pe ecosisteme în strategiile, politicile și planurile naționale și să pună la dispoziție investiții pentru implementarea acestora.

Adoptată la Bruxelles, 18 decembrie 2023.

Pentru Comisie
Kadri SIMSON
Membră a Comisiei
